

Stenografični zapisnik

prve seje

deželnega zbora kranjskega

v Ljubljani

dné 20. junija 1888.

Navzoči: Prvosednik: Deželnega glavarja namestnik Peter Grasselli. — Vladni zastopnik: C. kr. deželni predsednik baron Andrej Winkler. — Vsi članovi razun: Knezoškof dr. Jakob Missia, baron Oton Apfaltrern, baron Leopold Lichtenberg, dr. Alfons Mosché, dr. Jožef Poklukar, deželni glavar grof Gustav Thurn-Valsassina.

Dnevni red:

1. Otvorjenje deželnega zbora.
2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.
3. Volitev dveh rediteljev.
4. Volitev dveh verifikatorjev.
5. Volitev finančnega odseka.
6. Deželnega odbora poročilo gledé konvertovanja kranjskega zemljiško-odveznega dolga. Priloga 1.

Obseg: Glej dnevni red.

Seja se začne o 30. minuti čez 11. uro.

Stenographischer Bericht

der ersten Sitzung

des krainischen Landtages

zu Laibach

am 20. Juni 1888.

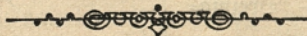
Anwesende: Vorsitzender: Landeshauptmann-Stellvertreter Peter Grasselli. — Vertreter der k. k. Regierung: K. k. Landespräsident Andreas Baron Winkler. — Sämmtliche Mitglieder mit Ausnahme von: Fürstbischof Dr. Jakob Missia, Otto Baron Apfaltrern, Leopold Baron Lichtenberg, Dr. Alfons Mosché, Dr. Josef Poklukar, Landeshauptmann Gustav Graf Thurn-Valsassina.

Tagesordnung:

1. Eröffnung des Landtages.
2. Mittheilungen des Landtagspräsidiums.
3. Wahl zweier Ordner.
4. Wahl zweier Verificatoren.
5. Wahl eines Finanzausschusses.
6. Bericht des Landesausschusses betreffend die Convertirung der krainischen Grundentlastungsschuld. Beilage 1.

Inhalt: Siehe Tagesordnung.

Beginn der Sitzung 11 Uhr 30 Minuten.

1. Otvorjenje deželnega zbora.**1. Eröffnung des Landtages.**

Deželnega glavarja namestnik Grasselli:

(Pozvoni. — Gibt das Glockenzeichen.)

Slavni zbor!

(Poslanci ustanejo. — Die Abgeordneten erheben sich von ihren Sitzen.)

Njegovo ces. in kralj. apostolsko Veličanstvo je na prošnjo deželnega glavarja kranjskega s cesarskim patentom 13. dné t. m. blagoizvolilo sklicati deželni zbor kranjski na današnji dan v njega zakonito zbirališče, da se posvetuje o novem, z državno upravo sklepati imajočim se dogovoru gledé kranjskega zemljiško-odveznega dolga in o izvršitvi njegovi. Ker smo sklepni, proglašam deželni zbor vojvodine Kranjske otvorjenim.

Seine k. und k. Apostolische Majestät haben über die Bitte des Landeshauptmannes für Krain mit dem Allerhöchsten Patente vom 13. d. M. den krainischen Landtag zur Berathung und Beschlussfassung über ein neues, mit der Staatsverwaltung abzuschließendes Übereinkommen bezüglich des krainischen Grundentlastungsfondes und über die Durchführung desselben auf den heutigen Tag in seinen gesetzlichen Versammlungsort einzuberufen geruht.

Nachdem wir in beschlussfähiger Anzahl versammelt sind, erkläre ich den Landtag des Herzogthums Krain für eröffnet und begrüße die versammelten Herren Abgeordneten im Namen des leider durch Krankheit verhinderten Herrn Landeshauptmannes.

Zborovanje naše bode le kratko. Baviti bode se nam samo z jednim predmetom, o katerem poroča deželni odbor v prilogi, katera se nahaja na mizi slavnega deželnega zbora. Deželni zastop sme čestitati si, da je njegovo prizadevanje gledé premembe zemljiško-odveznega dolga imelo zaželeni uspeh. Mislim, da se je ta prememba zvršila pod jako ugodnimi pogoji in za to moramo biti hvaležni vsem faktorjem, kateri so v to pripomogli, v prvej vrsti visoki vladi in državnemu zastopu, najprej pa in najbolje Njegovemu Veličanstvu presvetlemu cesarju, ki je blagoizvolil potrditi vse sklepe o tej zadevi in v to svrho sklicati izredno skupščino deželnega zastopa. (Klici na levi: — Rufe links: „Dobro! dobro!“) Zatorej čutimo v svojih srcih potrebo, da se o pričetku svojega delovanja v starej zvestobi in udanosti poklonimo v prvej vrsti Njemu, ljubljenu vladarju svojemu, ki je zopet izkazal vojvodini Kranjski neizmerno Svojo ljubezen in milost, in zato o tem povodu vzkliknemo: „Presvetlemu cesarju, Njega Veličanstvu Franu Josipu I. trikrat „Slava!“ „Hoch!“

(Trikratni „Slava“ in „Hoch“ klici. — Dreimalige „Slava“ und „Hoch“ Rufe.)

Preostaja mi še, obrniti se do prečastitega gospoda deželnega načelnika s prošnjo, da blagovoli tudi ta pot z običajno požrtvovalnostjo in blagonaklonjenostjo spremljati posvetovanje deželnega zastopa.

2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.**2. Mittheilungen des Landtagspräsidiums.**

Deželnega glavarja namestnik Grasselli:

Gospod poslanec baron Apfaltrern je zaradi bolezní zadržan udeležiti se zborovanja in prosi vsled tega za odpust, proti kateremu zaradi navedenega razloga ni nobene ovire. (Se pritrjuje. — Zustimmung.) Istotako zaradi bolezní ni mogoče udeležiti se današnje seje poslancu dru. Mosché-tu in poslancu baronu Lichtenbergu. Poslanec dr. Poklukar je zaradi posla v delegacijah zadržan udeležiti se današnje in najbrže tudi poznejših sej.

Prosim, naj slavni zbor blagovoli to vzeti na znanje.

3. Volitev dveh rediteljev.**3. Wahl zweier Ordner.**

Deželnega glavarja namestnik Grasselli:

Na vrsti je sedaj volitev dveh rediteljev. Prosim gospode, da blagovolé oddati dotične volilne liste.

Poslanec ces. svétnik Murnik:

Prosim besede! Mislim, da bi se ta volitev ne vršila po listkih, ampak bi se naprosila gospoda poslanca grof Auersperg in Kersnik, da bi prevzela mesto rediteljev, kakor je lani bilo in ker gospoda poslanca barona Lichtenberga ni.

Deželnega glavarja namestnik Grasselli:

Ali slavni zbor temu ne ugovarja? (Ni ugovora. — Es wird kein Widerspruch erhoben.) Usojam se vprašati čestita gospoda poslanca, ali prevzameta rediteljski posel ali ne?

Ich ersuche den Herrn Abgeordneten Grafen Auersperg, zu erklären, ob er das Amt des Ordners übernimmt, oder nicht?

Poslanec Kersnik:

Da!

Abgeordneter Graf Auersperg:

Ja!

4. Volitev dveh verifikatorjev.**4. Wahl zweier Verificatoren.**

Poslanec ces. svétnik Murnik:

Tudi pri tej točki bi nasvetoval, da se izvolita gospoda, ki sta že zadnje leto ta posel opravljala, tudi za to kratko zasedanje, namreč gospoda poslanca Deschmann in Robič.

Deželnega glavarja namestnik Grasselli:

Gospod poslanec Murnik predlaga, da se verifikatorjema izbereta gospoda poslanca Deschmann in Robič. Ako slavni zbor temu ne ugovarja, prosim, da blagovolita prevzeti imenovana gospoda ta posel.

(Pritrjuje se. — Zustimmung.)

5. Volitev finančnega odseka.**5. Wahl des Finanzausschusses.****Deželnega glavarja namestnik Grasselli:**

Kot naslednja točka je na dnevnem redu volitev finančnega odseka.

Želi kdo gospodov besede?

Abgeordneter Excellenz Baron Schwegel:

Ich bitte ums Wort.

Landeshauptmann-Stellvertreter Grasselli:

Seine Excellenz Herr Baron Schwegel hat sich zum Worte gemeldet. Ich ertheile ihm dasselbe.

Abgeordneter Excellenz Baron Schwegel:

Ich würde mir erlauben die Aufmerksamkeit des hohen Hauses dahin zu lenken, daß das Interesse an dem nunmehr in Verhandlung kommenden hochwichtigen Gegenstände die allgemeine Betheiligung seitens der verehrten Herren Abgeordneten bei der Berathung im Ausschusse wünschenswerth erscheinen läßt. Statt daher zur Wahl eines besonderen Ausschusses zu schreiten, würde es sich meiner Ansicht nach empfehlen, daß das hohe Haus in seiner Gesamtheit als Ausschuss sich constituire, da auf diese Weise die Bedingung der allgemeinen Theilnahme, auf welche ich das hohe Haus aufmerksam gemacht habe, am leichtesten erfüllt werden könnte.

Ich erlaube mir daher den Antrag zu stellen, daß heute Nachmittag zu einer Stunde, die das Präsidium anzuordnen beliebt, das ganze Haus zu einer Sitzung sich versammle, wonach von der Wahl eines besonderen Ausschusses Umgang genommen werden könnte. Selbstverständlich würde in diesem Falle der Bericht des Landesausschusses zur Grundlage der Berathung und Beschlußfassung genommen werden.

(Se podpira. — Wird unterstützt.)

Poslanec ces. svétnik Murnik:

V dogovoru z nekaterimi gospodi poslanci čutim se dolžnega, ker sem to obljubil, staviti nekoliko spremenjen predlog, kakor ga je prevzvišenost baron Schwegel stavil, namreč, da bi se volil danes v poročevanje o poročilu deželnega odbora glede konvertovanja zemljiško-odveznega dolga odsek 15 članov iz slavnega zbora in bi se izrekel za vse častite gospode poslance javnim.

S tem bi se doseglo ravno to, kar namerava gospod predgovornik, morda bi se pa vendar le obravnavanje v odseku olajšalo, ko bi odsek štel le 15 članov in ne celi slavni zbor.

Deželnega glavarja namestnik Grasselli:

Gospod poslanec Murnik predlaga, da bi se volil finančni odsek 15 članov s pristavkom, da bi bile seje pristopne vsem članom slavnega zbora. Najpred pride na glasovanje predlog gospoda poslanca barona Schwegla, da je celemu zastopu konstitovati se kot komité. Prosim gospode, ki se strinjajo s tem predlogom, naj blagovolé ustati.

(Se odkloni. — Wird abgelehnt.)

Predlog ni obveljal.

Prosim gospode, ki se strinjajo s predlogom gospoda Murnika, da je voliti odsek 15 članov s tem pristavkom, da bodo njegove seje pristopne vsem članom slavnega zbora, naj blagovolé ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet. Prosim gospode, naj blagovolé oddati volilne listke.

Zaradi dogovora o volitvi prekinem sejo.

Seja preneha ob 11. uri 40 minut in se začne zopet ob 11. uri 55 minut. — Die Sitzung wird um 11 Uhr 40 Minuten unterbrochen und um 11 Uhr 55 Minuten wieder aufgenommen.)

Deželnega glavarja namestnik Grasselli:

Seja je zopet otvorjena. Prosim gospode, naj blagovolé oddati volilne listke za finančni odsek.

Gospoda poslanca dr. Mauerja in dr. Samca prosim, naj blagovolita prevzeti skrutinij.

(Seja preneha ob 12. uri 10 minut in se zopet nadaljuje ob 12. uri 20 minut. — Die Sitzung wird um 12 Uhr 10 Minuten unterbrochen und um 12 Uhr 20 Minuten wieder aufgenommen.)

Deželnega glavarja namestnik Grasselli:

Prosim gospoda skrutinatorja, da naznanita izid volitve.

Poslanec dr. Samec:

Oddanih je bilo 30 glasovnic. Dobili so gospodje: Šuklje, dr. Vošnjak, Murnik, vitez dr. Bleiweis, Detela, Klun, dr. Papež, Višnikar, Deschmann, Luckmann, vzvišenost baron Schwegel, vitez dr. Gutmannsthal, baron Taufferer po 30 glasov; gospoda Pfeifer in Dev po 28 glasov. Ti gospodje so torej izvoljeni. Gospod Robič dobil je 3 glasov in dr. Mosché 1 glas.

Deželnega glavarja namestnik Grasselli:

Prosim izvoljene gospode, da bi blagovolili precej konstituirati se in določiti uro, kedaj se prvokrat snidejo.

(Zgodi se. — Geschieht.)

Finančni odsek se je konstituiral ter izvolil gospoda poslanca ces. svét. Murnika prvomestnikom, gospoda poslanca Deschmanna njegovim namestnikom.

Finančni odsek se snide drevi ob 6. uri, kar naj gospodje z ozirom na to, da je seja vsakemu gospodu poslancu pristopna, blagovolé vzeti na znanje. Prihodnja točka je:

- 6. Deželnega odbora poročilo gledé konvertovanja kranjskega zemljiško-odveznega dolga.** Priloga 1.
- 6. Bericht des Landesauschusses betreffend die Convertirung der kranjschen Grundentlastungsschuld.** Beilage 1.

Poslanec Šuklje:

Prosim besede! Priloga se bode izročila specijalnemu ad hoc izvoljenemu odseku. Po § 29. našega pravičnega reda mora odsekovo poročilo najmanj 48 ur, predenj pride v deželnem zboru v razpravo, poslancem se razdeliti. Meni se vidi, da ne bi trebalo tukaj tega obroka in sicer je prvič že poročilo deželnega odbora, kakor je videti, jako obširno in temeljito, potem se bode ta predmet obravnaval v javni seji, vsak gospod

poslanec torej, če prav ni v tem odseku, ima priliko navzoč biti in sam prepričati se o nazorih, kateri bodo zavladali, potem pa je treba pomisliti, da smo imeli v lanskem letu že več takih precedencij, ko se nismo strogo držali § 29. pravičnega reda in zarad tega stavim formalni predlog:

Slavni deželni zbor naj sklene:

Odsekovo poročilo o konvertovanji kranjskega zemljiško-odveznega dolga se postavi na dnevni red prihodnje seje ne ozirajoč se na § 29. pravičnega reda.

Deželnega glavarja namestnik Grasselli:

Želi kdo gospodov govoriti?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker se nobeden ne oglasi, prosim gospode, ki se strinjajo s tem predlogom, naj blagovolé ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet in po tem takem ne bode ovire, da določim dan prihodnje seje na jutri ob 10. uri dopoldne in kot edino točko postavim na dnevni red poročilo finančnega odseka o prilogi 1.

Zaključim sejo.

Seja se konča ob 12 1/2 uri popoldne. — Schluß der Sitzung um 12 1/2 Uhr nachmittags.